

udtalte, have været Tilslutning. Og selv om der ogsaa er fremkommet nogle Udtalelser i Modsætning til, hvad jeg har sagt, anser jeg det ikke for rigtigt at forlænge Debatten ved at imødegaa dem her. Jeg ønsker blot at rette en Tak til Finansministeren for den Maade, hvorpaa han tog imod den Kritik, jeg fremsatte af forskellige Punkter i Lovforslaget. Det var en saa forstaaende og imødekommende Maade, hvorpaa han tog imod mine forskellige Henstillinger, ogsaa de Henstillinger, der gjaldt Værditolden, at jeg efter den Maade, hvorpaa den højtærede Finansminister optraadte, har det allerbedste Haab om, at vi ville komme til fuld Enighed og Forstaaelse ogsaa om Enkelthederne i disse Love, inden de forlade denne Sal. I det hele forekommer det mig ikke, at Tolddebatten her giver Anledning til at se med særlig mørke Forventninger paa, hvad der skal blive Resultatet af det hele. Jeg maa tilstaa, at det i hvert Tilfælde for mig har været en Glæde og Overraskelse at se, at den Side her i Salen, der særlig repræsenterer Protektionismen, i det hele har taget saa maadeholdt og efter min Mening forstandigt paa Sagen, som den har. Saa-danne Udtalelser som de, der fremkom f. Eks. fra det ærede Medlem for Horsens (Fraenkel), der optræder som sin Gruppens Ordfører i denne Sag, og de, der fremkom ogsaa fra de ærede Medlemmer for Slagelse (Lange) og Hillerød (Dinesen), varsle om, at vi ville kunne naa en Overenskomst. Og sikkerligt er der ogsaa gode og gyldige Grunde for os til at tilstræbe en saadan. Jeg paaviste i mit første Foredrag, hvorledes vi i Virkeligheden alle i Fortiden have bevæget os et langt Stykke i Retning af at komme til Enighed om Spørgsmaal, der tidligere altid under Toldforhandlinger have været Stridsspørgsmaal mellem de to Ting. Og jeg har efter at have hørt Forhandlingerne her et stærkere Haab end før om, at det skal lykkes at komme til Enighed om Resten. Det er meget sandt, at paa en vis Maade staa den mere beskyttelsesvenlige Side ret stærkt ved Forhandlingerne om en Toldlov. Det er dem, der ere de lykkelige Besiddere af den høje Toldbeskyttelse, og det kunde fra en vis Side set se ret fornødt ud, om de sagde: Ja, nu kunne vi gerne snakke om en Toldreform; vi ere dog bedst tjente med, at det bliver ved det gamle! Men jeg har den Tro til de ærede Medlemmers sunde Sans, at de ikke ville ræsonnere saadan. De ville se — det

har Industrien jo altid haft et aabent Øje for —, at Industrien for at kunne arbejde og udvikle sig først og fremmest trænger til en vis Tryghed, trænger til, at den evige Trusel om store og dybtgaaende Forandringer i Toldbeskyttelsen for en Stund viger til Side og giver Plads for et bestemt og fast Grundlag, som man ved, man kan arbejde paa i hvert Tilfælde en Række af Aar. Det er en Fordel, som jeg tror, at den toldbeskyttede Industri ved at skønne paa, og som den vil bringe ikke ganske ubetydelige Ofre for at naa.

Dernæst maa de Herrer erindre — og jeg tror, en Del af dem vil erindre det —, at naar de se hen paa, hvorledes den politiske Udvikling har formet sig i de senere Aar, maa de ikke være sikre paa, at det Værn, de nu mene at kunne stole saa trygt paa, naar det drejer sig om Beskyttelsespolitik, nemlig Landstinget, vil vedblive at holde. Der kan komme Forhold — jeg skal ikke komme nærmere ind paa at udvikle det —, men Forhold, som i Løbet af nogle Aar ville forandre Landstingets Sammensætning baade i almindelig politisk Henseende og særlig med Hensyn til dets Stilling til Toldspørgsmaalet, saaledes at De udsætte Dem for at faa en Toldlov, som er af en betydelig mere vidtgaaende Karakter end den, der nu bydes. Det var vistnok det, det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borgbjerg) sigtede til, den Gang han begyndte sit Foredrag saaledes, at hvis Højre er klogt, tager det dette Toldlovsforslag. Men hvis disse Betragtninger kunne have Vægt for ærede Medlemmer, der se paa Sagen fra beskyttelsesvenlig Side, bør de ogsaa have betydelig Vægt for os andre. Ogsaa vi maa gaa ad Forhandlingens og Overenskomstens Vej, selv om vi maaske om nogle Aar kunde have Udsigt til at indkassere en større Gevinst. De to Parter staa efter min Mening saaledes, at der vel er en usikker Gevinstmulighed set fra det ene og det andet Standpunkt, en Gevinstmulighed ud over det, her bydes; men der er ogsaa fra begge Sider set Udsigt til betydelige Tab — for os Frihandelsmænd det Tab, at leve endnu i en uoverskuelig Række Aar under vor gamle, forældede Toldlov, hvor Beskyttelsen med Naturnødvendighed gør mere og mere Fortræd, for hvert Aar den faar Lov til at bestaa, og Forbrugerne komme til at betale forholdsvis mere og mere af de almindelige Livsfornødenheder osv. Det er den Risiko, vi løbe. Fra den anden Side løbe de, som sagt, Risikoen for maaske om nogle faa Aar at komme